

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi, Avdelning 139 Transplantation

Giltig från: 2026-04-08

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1), Överläkare

Giltig till: 2028-04-07

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

CABG och klaff, preoperativt omvårdnad på avd. 12/25

Förändringar sedan senaste version

Utsättning av läkemedel pre-operativt.

Klara näringsdrycker.

Transport till Operation 2.

Bakgrund och syfte

Rutinen syftar till att ge en enhetlig vård samt dokumentation baserad på kunskap, erfarenhet och forskningsresultat. Att systematisera och effektivisera omvårdnadsarbetet och säkerställa patientens vård och omhändertagande på ett optimalt sätt, samt att förebygga risker och tidigt identifiera brister. Samt underlätta introduktionen av nya medarbetare.

Medicinskt ansvarig sektionschef på enheten är tillsammans med vårdenhetschefen på enheten ansvarig för att rutinen är känd och följs.

Förutsättningar

Information och kallelse inför inläggning på vårdavdelningen skickas till patienten via patientkoordinatorerna. Inskrivning av patienter som kommer hemifrån görs på den preoperativa thoraxmottagningen. Inneliggande patienter skrivs in direkt på vårdavdelningen och får information där. På inskrivningsdagen får patienten samtala med

sjuksköterska, narkosläkare, kirurg och sjukgymnast. Provtagning och ev. undersökningar görs även denna dag. Om huvudoperatören inte är tillgänglig är det i första hand assisterande kirurg, i andra hand avdelningsläkaren och i sista hand jourläkaren, som skall skriva in patienten. En vecka innan operationen skall patienten ha slutat med vissa läkemedel, var god se checklista för vilka och när de ska sättas ut i relation till operationsdag.

[Checklista, preoperativa förberedelser inför thoraxingrepp för ineliggande hjärt-och lungpatienter plus elektrodextrationer](#)

Förberedelser

Aktuella prover och undersökningar;

- Hb, LPK, TPK
- Na, K, Krea, Albumin, Ca
- ASAT, ALAT, ALP, Bilirubin
- PK och APTT
- P-glukos
- HbsAg, HIV och Hepatit C
- Blodgruppering och Bastest, korstesta om antikroppar har påvisats. Beställ då 2 enheter Erythrocyter.
- Blodbeställning sker enligt Thoraxoperation. Se bilaga, [Blodlista](#)
- EKG
- EKG och prover får max vara 1 vecka gamla
- Patienter som vårdats på sjukhus utomlands ska MRSA-odlas enligt gällande.
[Vårdhygien - Multiresistent bakterie eller svamp, screening av patient.pdf](#)
- Längd, vikt, BMI, saturation, blodtryck, puls och kroppstemperatur tas i samband med de övriga proverna. Parametrarna dokumenteras i Kardex samt Melior under Mätvärden.
- Om patient har behandlats med antikoagulationspreparat, följ. [Checklista, preoperativa förberedelser inför thoraxingrepp för ineliggande hjärt-och lungpatienter plus elektrodextrationer](#)

- Vid operationstillfället ska lungröntgen, angiografi och ultraljud ej överskrida 6 månader. Om så är ska det bedömas av sektionschef eller bakjour om ny undersökning ska göras.

Utförande

Förberedelser kväll/dag innan operation.

- De rena sjukhuskläderna tas ej på innan duschen.
- Skyddslakanet på sängen tas ej bort innan duschen.
- Makeup/nagellack, smycken och ev. piercing skall avlägsnas innan duschen.
- Informera patienten om att hud/hårvårdsprodukter inte skall användas.
- Män med skäggväxt ombeds att raka sig för att förband kan vara svårt att fästa.
- På kvällen görs 1 Descutan dubbeldusch enligt Vårdhygiens,
- [Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdesinfektion och helkroppstvätt.pdf](#)
- Har patient ej dubbelduschat på morgonen skall två dubbelduschar göras med minst två timmars mellanrum. Principen med ”dubbeldusch” innebär att bortförskaffa äldre epitelceller och binda klorhexidinet till yngre, längre kvarstående epitelceller. Optimal bakteriereduktion erhålls efter 3 dubbelduschar. Utförs helkroppsdesinfektionen på ett korrekt sätt håller sig bakterietalet på låg nivå under 3 dagar, den tid det normalt tar för ett sår att läka.
- OBS! Glöm inte kontrollera sidomarkering och ev. fyll i markering om suddig (om ingen markering finns ska kirurg göra det) och dokumentera i Orbit. Vid behov rakas också patientens bröstskog, tagben och ljumskar. Detta görs innan kvällsduschen. [Håravkortning inför thoraxkirurgiska ingrepp](#)
- Efter dusch skall endast sjukhuskläder användas, inklusive underkläder och strumpor. Detta för att bevara den ”rena” huden.

Vid uppskjuten operation;

- Ny operationstid inom 3 dagar=>dubbeldusch på operationsdagens morgon. Men har patient lämnat avdelningen ska programmet följas från början.

- Ny operationstid efter 3 dagar, ska programmet följas från början.
- Patienterna får själva låsa in sina värdesaker i avsedda skåp på avdelning 12. Nyckeln till skåpet läggs sedan i necessären och viktigt att kontrollera vid hemgång att värdesaker är utlämnade.
- Faste rutiner vid elektiv operation ges ingen fast föda efter 24,00 dagen innan operation. Klara drycker fram till 04,00.

[Fasterutiner preoperativt](#)

Operationsdagens morgon

Patienter från närområdet kan övernatta i hemmet och komma in tidigt på operationsdagens morgon, vissa patienter kan också övernatta på Högsbo. I sådana fall skall all provtagning vara klar och de två första dubbelduscharna vara gjorda i hemmet. Dessa patienter tas omhand av vårdpersonal som här avkortar samt instruerar om dubbeldusch. OBS! Glöm inte kontrollera sidomarkering och ev. fyll i markering om suddig (om ingen markering finns ska kirurg göra det) och dokumentera i Orbit.

Ventilatorassocierad pneumoni (VAP)-förebyggande åtgärder: patienten ska skölja munnen med Hexident 1 mg/ml:30 minuter efter tandborstning sköljs munnen med 10 ml Hexident under 1 minut, spottas sedan ut.

Patienten bör ha tömt urinblåsan. Pepmask/munstycke, necessär, ev. tandprotesmugg, glasögon och hörapparat skall märkas och skickas med till operation. Skicka med komplett journal samt ID-etiketter till operation. Patienter som har operationstid på morgonen får premedicinering av nattsköterskan/undersköterska pre-op mottagning. Övriga patienter premedicineras av dagsköterskan. Markera vårdavdelning klar i ORBIT.

Vid tid meddelas-patienter skall få PVK och Inf Ringer-Acetate före 12,00.

Vid ineliggande patienter sker transport till Operation 2 av sjuksköterska och av undersjuksköterska resterande patienter.

Nutrition

Enligt ERAS riktlinjer ges klara näringsdrycker inför operation. Patient ska ta två klara näringsdrycker dagen innan operation och en på morgonen mellan 05–06 inför operation. OBS! Detta innebär inte någon förändring i faste rutiner. Se i Orbit om patient har kort eller lång fasta. Vid lång fasta ska patient ej ha näringsdryck på morgonen innan operation.

Uppföljning

Avvikelse från rutinen ska dokumenteras i patientjournalen och inträffade negativa händelser ska rapporteras i avvikelssystemet Med Control Pro där aktuell linjeförst ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning. Utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har avd 12–25 rutinansvarig tillsammans med vårdenhetschefen.

Relaterad information

För patienter inneliggande på avd. 12–25:

Märk kläder och häng in i garderoben.

Kontrollera att värdesakerna är inlåsta.

Kan boka anhörig rum via vaktmästarna.

Styrdokument gällande post-operativ omvårdnad;

[CABG och klaff, postoperativ omvårdnad på avdelning 12 och 25.pdf](#)

Arbetsgrupp

Granskare; Arbetsgrupp och sårgrupp på avd 12/25

Instruktör avd 12/25

VÖL avd 12/25

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi, Avdelning 139
Transplantation

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1),
Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9777-819499373-267

Version: 19.0

Giltig från: 2026-04-08

Giltig till: 2028-04-07